

Μερικές πρακτικές προτάσεις για την μελέτη και προβολή των γυναικείων ιδεών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

του κ. Νίκου Δήμου
Συγγραφέα-Δημοσιογράφου

Έχω ένα ατύχημα, θα είμαι ο τελευταίος ομιλητής και θα προσπαθήσω να λειτουργήσω σαν ξυπνητήρι, γιατί φοβάμαι ότι τόσο η ζέση, όσο και οι πολλές κουβέντες ήδη έχουν ταλαιπωρήσει όλους όσους παρίστανται σ' αυτήν, την ωραία και σημαντική εκδήλωση.

Θα προσπαθήσω πρώτον να είμαι σύντομος και δεύτερον να είμαι συγκεκριμένος. Όταν με κάλεσε η κυρία Μαραγκοπούλου, πράγμα για το οποίο την ευχαριστώ, αναρωτήθηκα τι θα μπορούσα να προσθέσω εγώ στα τόσα σημαντικά, που ήταν σίγουρο ότι θα ειπωθούν και που έχουν ήδη ειπωθεί από τους προηγούμενους ομιλητές στο φλέγον αυτό θέμα. Και θεώρησα ότι στη σημαντική ομιλία μου δεν θα έπρεπε να είμαι ούτε θεωρητικός, ούτε φιλόσοφος, αλλά αντίθετα πολύ πρακτικός.

Ας υποθέσουμε ότι οι γυναίκες είχαν ένα κόμμα ή μια παράταξη, και θέλαμε να το προωθήσουμε, ώστε να πάρει ένα ικανό ποσοστό ψήφων στις προσεχείς δημοτικές εκλογές. Τι θα κάναμε; Το πρώτο που θα έπρεπε να επιδιώξουμε σ' αυτήν την περίπτωση, θα έπρεπε να είναι ότι αυτό το κόμμα, αυτοί οι άνθρωποι αυτή η παράταξη, μπορούν να λύσουν τα προβλήματά μας. Θα έπρεπε με κάποιο τρόπο να προβάλλουμε, να διαφημίσουμε, αν θέλετε θα πω μια κακή λέξη, να προπαγανδίσουμε τις δυνατότητες αυτής της παράταξης.

Αυτό, δεν τόχουμε κάνει ποτέ. Δεν τόχετε κάνει ποτέ, θα έπρεπε να πω. Διαπιστώνω δηλαδή, ότι διεκδικείτε και έχετε κάθε λόγο να το κάνετε, θέσεις στα κόμματα, στις πολιτικές εξουσίες, στα κέντρα λήψης των αποφάσεων. Εκφράζετε ένα αίτημα, το οποίο αίτημα είναι δίκαιο, αλλά πολλά αιτήματα είναι δίκαια και δεν ικανο-

ποιούνται ποτέ. Θεωρώ όμως, ότι δεν έχετε προσπαθήσει να πείσετε, ότι πράγματι οι γυναίκες μπορούν να λύσουν προβλήματα ή να φέρουν κάτι άλλο ζωογόνο και ανανεωτικό στην πολιτική μας ζωή. Αν λοιπόν είσασαν ένα κόμμα, πώς θα προσπαθούσατε να παρουσιάσετε, να επιδείξετε αυτό το κόμμα σας, στους ψηφοφόρους;

Έχω ορισμένες πρακτικές ιδέες, οι οποίες μπορούν να πραγματοποιηθούν και εκτός και εκτός των κομμάτων.

Είναι δυνατόν, για παράδειγμα, σε κάθε Δήμο ή Κοινότητα, όπου είναι εφικτό, να οργανωθεί μία Ομάδα Πρωτοβουλίας Γυναικών, η οποία να μελετήσει τα προβλήματα της συγκεκριμένης Κοινότητας, του συγκεκριμένου Δήμου, και επειδή το να τα

μελετήσει δεν αρκεί, και επειδή για να μπορέσουμε να μελετήσουμε τα προβλήματα, πρώτα θα διαπιστώσουμε ποια είναι αυτά τα προβλήματα, η Ομάδα αυτή, θα πρέπει να ξεκινήσει, να ρωτήσει το κοινό, να ρωτήσει τους ψηφοφόρους, τους δημότες, ποια είναι τα προβλήματα που τους απασχολούν και γιατί. Είναι απαραίτητο να ερωτηθούν οι δημότες, γιατί το τι νομίζουμε εμείς ως πρόβλημα, δεν είναι βέβαιο, ότι είναι και το πρόβλημά τους. Έτσι, μ' αυτόν τον τρόπο, εξασφαλίζεται και η ευρύτερη συμμετοχή σ' αυτή την κίνηση, διότι, όταν ερωτηθείς, όταν συζητήσεις το πρόβλημά σου, αρχίζεις και συ και ενδιαφέρεσαι για όλη αυτή την ιστορία.

Σε δεύτερη φάση, αυτή η Ομάδα, πρέπει

να μελετήσει τα προβλήματα και να επεξεργαστεί λύσεις.

Σε τρίτη φάση να προτείνει αυτές τις λύσεις, να τις προβάλλει και αυτή η προβολή να γίνει με τρόπο συστηματικό και με απ' ευθείας επαφές και μέσα απ' τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της περιοχής, αν υπάρχουν, ή και τα γενικότερα μαζικά μέσα ενημέρωσης.

Και αφού γίνουν αυτά, που είναι απαραίτητο να γίνουν πρώτα, μετά, αυτή η Ομάδα Πρωτοβουλίας γυναικών, να προσπαθήσει να ενεργήσει σαν μία ομάδα πίεσης προς τους διάφορους συνδυασμούς, με βάση αυτές τις μελέτες, αυτές τις προτάσεις, αυτές τις λύσεις, τις οποίες έχει επεξεργασθεί και να πει: Κοιτάξτε, εμείς έχουμε λύσεις, έχουμε ιδέες, έχουμε μελετήσει. Υπάρχουν προβλήματα. Έχουμε συγκεντρώσει τις απόψεις, πέντε χιλιάδων, δύο χιλιάδων, επτά χιλιάδων δημοτών. Μας θέλετε να βοηθήσουμε μέσα, να μπούμε μέσα, στου συνδυασμούς; Και εάν δεν επιτύχουν, να μπούνε μέσα, να παραμείνουν και μετά τις εκλογές, σαν μία σκιώδης κυβέρνηση, όπως λένε οι Αγγλοσάξωνες και να εξασκούν κριτική, και να ακούγονται, και να μιλάνε, και να προτείνουν άλλες λύσεις, και να πιέζουν την δημοτική αρχή.

Εάν γινόταν μια τέτοια δουλειά, είμαι σίγουρος ότι θα είχε ένα πάρα πολύ σημαντικό αποτέλεσμα, και το αποτέλεσμα αυτό θα ήταν ότι σιγά-σιγά και οι ίδιες οι γυναίκες θα αποκτούσαν μία περισσότερη

πείρα στην διαχείριση των προβλημάτων αυτών και συγχρόνως θα μπορούσαν να πείσουν τους άλλους, ότι μπορούν να τα διαχειριστούν και ότι μπορούν να τα αναλάβουν.

Ένα από τα σημαντικά που αντιμετωπίζονται σήμερα, κατά τη γνώμη μου, είναι το εξής: Υπάρχουν πάρα πολλοί, οι οποίοι δεν διαφωνούν θεωρητικά με την ιδέα του να ψηφίσουν γυναίκες, ιδιαίτερα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ίσως οι δυσκολίες είναι μεγαλύτερες στο επίπεδο του Κοινοβουλίου, αλλά έχουνε συνηθίσει σε ...ταύτιση του άνδρα με την εξουσία. Η συνήθεια είναι ένα τρομαχτικά δυνατό πράγμα. Δεν είναι απλό να αρχίσεις και να αλλάξεις πρότυπο συμπεριφοράς, πρότυπο ιδέας και να φανταστείς μία γυναίκα στο τάδε ή στο δείνα αξίωμα. Ακόμα και τώρα λέμε, γυναίκα Πρόεδρος του Αρείου Πάγου ή γυναίκα Πρόεδρος Κράτους, γιατί η γυναίκα σ' αυτές τις θέσεις, το να αναλαμβάνει τέτοιους τομείς, μας φαίνεται περίεργο, έστω και αν θεωρητικά συμφωνούμε ότι θα μπορούσε να είναι, αλλά μας φαίνεται περίεργο. Έτσι την ώρα που ψηφίζουμε, λειτουργούν αυτοί οι μηχανισμοί εθισμού και αναπαράγουμε συνεχώς το ίδιο πράγμα.

Εάν όμως υπάρχει μια δραστηριοποίηση των γυναικών, η οποία δεν θα είναι απλώς μια αποστηριοποίηση φεμινιστική με την έννοια ότι δικαιούμαστε θέσεις και θα μας δώσετε θέσεις. Αλλά θα είναι μία δραστηριοποίηση που θα στοχεύει να επιδείξει

και να αποδείξει την σημαντική και ζωογόνα γυναικεία παρέμβαση. Αυτό θα κάναμε εμείς σ' αυτό το ζήτημα. Αυτό θα κάναμε εμείς για την πρόοδο. Έτσι, θα λύναμε εμείς τα προβλήματα.

Θα μπορούσε κατά την γνώμη μου να δημιουργηθεί και μία βραχυπρόθεσμη πίεση προς τα κόμματα και τους κομματικούς μηχανισμούς, οι οποίοι θα βρισκόντουσαν κάτω από μία συνεχή κριτική και ανάλυση της δουλειάς τους και μία μακροπρόθεσμη επιρροή επάνω στην κοινή γνώμη, η οποία θα συνηθιζε στον ρόλο και στην παρουσία της γυναίκας μέσα σ' ένα τέτοιο πλαίσιο.

Πιστεύω λοιπόν, ότι ένα απ' αυτά τα αρχικά πράγματα, που θα μπορούσατε να κάνετε, θα ήταν πρώτο να μπει μέσα σ' αυτό το παιχνίδι έστω και αν δεν σας παίζουμε. να μπει σε ένα διπλανό γήπεδο και να δείξετε πόσο καλύτερα μπορείτε να παίξετε εσείς την μπάλα, από αυτούς που παίζουνε στο κύριο γήπεδο και δεύτερον να προβάλλετε. Νομίζω, ότι η προβολή (όπως εδώ είδα μετά χαράς ότι και η απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης μιλάει για την προβολή) — δεν το ήξερα όταν έκανα το σημείωμά μου — είναι, πρέπει να είναι, το πιο σημαντικό μέλημά σας.

Αξίζει να ασχοληθείτε πράγματι με το πώς θα προβάλλετε τις απόψεις σας, τις θέσεις σας, την παρουσία σας μέσα στο χώρο, ώστε να υπάρξει μια πίεση επάνω στην κοινή γνώμη.

Αυτά μόνο είχα να πω, δεν είναι πολύ εντυπωσιακά, αλλά ίσως είναι πρακτικά και θα μπορούσαν να βοηθήσουν.